

**GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIẢNG DẠY
TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH TRONG CÁC TRƯỜNG CHÍNH TRỊ
TỈNH, THÀNH PHỐ Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG**

TS Nguyễn Tiến Dũng¹

Tóm tắt, Tư tưởng Hồ Chí Minh là một bộ môn khoa học trong chương trình giáo dục lý luận chính trị, đối tượng của Tư tưởng Hồ Chí Minh không chỉ là bản thân hệ thống các quan điểm, lý luận được thể hiện trong toàn bộ di sản của Hồ Chí Minh mà còn là quá trình vận động, hiện thực hóa các quan điểm, lý luận đó trong thực tiễn cách mạng Việt Nam. Vì vậy, không ngừng nâng cao chất lượng giảng dạy môn học Tư tưởng Hồ Chí Minh trong hệ thống các trường Chính trị tỉnh, thành phố ở ĐBSCL là một yêu cầu cần thiết để tư tưởng Hồ Chí Minh thực sự lan tỏa trong toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta.

Từ khóa: giáo viên, tư tưởng Hồ Chí Minh, nâng cao chất lượng, giảng dạy, học tập.

Nhận thức sâu sắc giá trị của tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, ngày 15/5/2016, Bộ Chính trị (khóa XII) đã ban hành Chỉ thị 05-CT/TW về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Ngay sau đó, các Đảng bộ trực thuộc Trung ương, các Tỉnh ủy, Thành ủy trong cả nước nói chung, các Tỉnh ủy, Thành ủy ở đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) nói riêng đều đã có các Kế hoạch, Chương trình hành động để triển khai thực hiện Chỉ thị của Bộ Chính trị. Trên tinh thần đó, hệ thống các Đảng bộ của các trường Chính trị tỉnh, thành phố (sau đây gọi tắt là các trường Chính trị tỉnh, thành phố) ở ĐBSCL cũng đều đã ban hành các kế hoạch để thực hiện các Kế hoạch, Chương trình hành động của các Tỉnh ủy, Thành ủy về triển khai thực hiện Chỉ thị của Bộ Chính trị.

Các trường Chính trị tỉnh, thành phố cả nước nói chung, ở ĐBSCL nói riêng là nơi đào tạo, bồi dưỡng cho cán bộ, đảng viên ở cơ sở về lý luận chính trị (LLCT) ^[01]. Như ta biết, **công tác LLCT là một bộ phận công tác tư tưởng của Đảng. Trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng ta luôn quan tâm đến công tác giáo dục LLCT nhằm giác ngộ lý tưởng cách mạng, nâng cao nhận thức chính trị, thống nhất ý chí và hành động của cán bộ, đảng viên và nhân dân để thực hiện thắng lợi đường lối, nhiệm vụ cách mạng do Đảng đề ra** ^[02]. Tư tưởng Hồ Chí Minh là một bộ môn khoa học trong chương trình giáo dục lý luận chính trị. Tư tưởng Hồ Chí Minh là một di sản quý báu mà Chủ tịch Hồ Chí Minh để lại cho toàn thể dân tộc Việt Nam, là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam cho hành động của Đảng ta hiện nay ^[03]. Chính vì vậy, khi nghiên cứu, học tập tư tưởng Hồ Chí Minh là nghiên cứu một lý luận cách mạng, khoa học trên cơ sở nền tảng của chủ nghĩa Mác-Lênin, thực tiễn của cách mạng Việt Nam, chúng ta cần phải nhận thức rõ ở đây là nghiên cứu về một con người, một lãnh tụ kính yêu của dân tộc ta và là nhà văn hóa kiệt xuất của nhân loại. Vì vậy, để tư tưởng Hồ Chí Minh thực sự lan tỏa trong toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta, trước hết, đội ngũ giáo viên giảng dạy Tư tưởng Hồ Chí Minh trong các trường Chính trị tỉnh, thành phố Khu vực ĐBSCL cần phải không ngừng nâng cao chất lượng giảng dạy môn học với mục đích là truyền tải những nội dung cơ bản của Tư tưởng Hồ Chí Minh đến đội ngũ cán bộ lãnh đạo quản lý cấp cơ sở, để họ thấm nhuần, hiểu rõ, từ đó mà thực hiện theo tư tưởng, tác phong, đạo đức của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Đối tượng của môn học Tư tưởng Hồ Chí Minh không chỉ là bản thân hệ thống các quan điểm, lý luận được thể hiện trong toàn bộ di sản của Hồ Chí Minh mà còn là quá trình vận động, hiện thực hóa các quan điểm, lý luận đó trong thực tiễn cách mạng Việt Nam. Đó là quá trình mang tính quy luật, bao gồm hai mặt thống nhất biện chứng: sản sinh tư tưởng và hiện thực hóa tư tưởng theo các mục tiêu độc lập dân tộc, dân chủ, chủ nghĩa xã hội, giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp, giải phóng con người mà chúng ta cần phải nhận thức rõ. Trên cơ sở nhận thức đó, để truyền đạt lại cho người học những cơ sở lý luận cơ bản về Tư tưởng

¹ Học viện Chính trị khu vực IV

NGHIÊN CỨU – TRAO ĐỔI

Hồ Chí Minh, cũng như những vấn đề thực tiễn nảy sinh trong quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam của Đảng ta trên nền tảng chủ nghĩa Mác-Lênin và Tư tưởng Hồ Chí Minh. Đó chính là nhiệm vụ của giáo viên giảng dạy Tư tưởng Hồ Chí Minh, nhằm nâng cao chất lượng truyền tải những nội dung cơ bản của Tư tưởng Hồ Chí Minh đến người học.

Từ những phân tích như trên, để góp phần thực hiện tinh thần Chỉ thị 05-CT/TW, ngày 15-5-2016 của Bộ Chính trị (khóa XII) về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, đội ngũ giáo viên giảng dạy môn học Tư tưởng Hồ Chí Minh ở các trường Chính trị tỉnh, thành phố ĐBSCL, cần lưu ý nâng cao chất lượng giảng dạy môn học theo một số hướng sau đây:

Một là, giáo viên phải xác định được đối tượng học viên, mặc dù họ đều là cán bộ, đảng viên ở cơ sở, song cán bộ trong hệ thống chính trị cơ sở cũng có nhiều đối tượng khác nhau (cán bộ làm công tác trong cơ quan Đảng, Chính quyền, các đoàn thể, cán bộ là bác sỹ, giáo viên, v.v. nên khả năng tiếp thu bài học của họ khác nhau). Giáo viên cần tìm hiểu trình độ, kiến thức và hiểu biết của người học, để từ đó thường xuyên cập nhật thông tin để bổ sung, cải tiến nội dung, kế hoạch, phương pháp giảng dạy và cơ sở dữ liệu cho phù hợp với từng đối tượng. Ngoài ra, cần lựa chọn kiến thức thực tiễn hoặc cách khai thác nhấn mạnh khía cạnh nào trong cùng một sự kiện phù hợp cho từng đối tượng, như cùng một chuyên đề, nhưng giảng dạy tại các lớp chính quy không thể giống với một số lớp tại chức, hoàn chỉnh, v.v.

Hai là, giáo viên giảng dạy môn học này phải không ngừng nâng cao trình độ chuyên môn đáp ứng yêu cầu không ngừng nâng cao chất lượng dạy và học trong hệ thống các trường Chính trị trong cả nước hiện nay. Muốn rèn luyện được phong cách dạy học Hồ Chí Minh là chất lượng các bài giảng đảm bảo tính khoa học, lý luận gắn liền với thực tiễn. Giáo viên phải chú ý nâng cao trình độ chuyên môn, nâng cao kỹ năng, phương pháp giảng dạy. Ngoài ra, giáo viên phải thường xuyên bồi dưỡng, cập nhật tư duy lý luận, các luận điểm mới của Đảng, nhất là các văn kiện Hội nghị, Đại hội Đảng, chính sách của Nhà nước, v.v. nghiên cứu sự vận động và phát triển không ngừng của thực tiễn có liên quan. Người giáo viên giảng dạy môn học này phải rèn luyện được phong cách trình bày làm rõ những vấn đề lý luận góp phần nâng cao bản lĩnh chính trị cho người học. Muốn vậy, giáo viên môn học này cần tích cực tham gia nghiên cứu khoa học. Đây là hoạt động lý giải các vấn đề lý luận và thực tiễn trong xã hội liên quan đến nội dung giảng dạy mới nảy sinh, thúc đẩy người giáo viên nghiên cứu nhiều tài liệu liên quan, tri thức ngày càng được mở rộng và chuyên sâu trên cơ sở độc lập suy nghĩ, sáng tạo.

Ba là, giáo viên môn học Tư tưởng Hồ Chí Minh phải thường xuyên bám sát thực tiễn, gắn liền với thực tiễn trong công tác Đảng, công tác Chính quyền và công tác Đoàn thể ở ngay trong trường Chính trị, hay nơi cư trú ngay ở địa phương. Giáo viên các môn Tư tưởng Hồ Chí Minh cần được tổ chức đi tham quan, khảo sát thực tế tại các địa phương trong và ngoài nước (nhất là những nơi có những dấu ấn trong quá trình hình thành và phát triển Tư tưởng Hồ Chí Minh). Bản thân giáo viên phải thường xuyên cập nhật tình hình thời sự về những vấn đề chính trị - xã hội của địa phương, của đất nước, những biến động của tình hình quốc tế, v.v. để khi trình bày bài giảng phong phú hơn. Bên cạnh đó, giáo viên cần tìm đọc, nghiên cứu, nắm bắt các thông tin mới qua sách báo, tạp chí, mạng internet và các phương tiện thông tin đại chúng để cập nhật thường xuyên, kịp thời. Ngoài ra, giáo viên phải biết ứng dụng công nghệ thông tin phục vụ cho việc trình bày bài giảng với phương tiện kỹ thuật hiện đại (sử dụng máy chiếu, giáo án điện tử), có thể thực hiện minh họa những hình ảnh thực tế sinh động.

Bốn là, giáo viên dạy học Tư tưởng Hồ Chí Minh cần phải thật sự lưu ý về phương pháp, làm sao để những vấn đề lý luận mới mẻ được truyền tải một cách sinh động, gần gũi, dễ hiểu, dễ nhớ, thấm sâu vào tâm trí người học. Trong bài giảng của mình, giáo viên dạy học Tư tưởng Hồ Chí Minh phải thường cho những ví dụ thiết thực để chứng minh và làm sáng tỏ những vấn đề lý luận phức tạp. Sinh thời, Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: “Thống nhất giữa lý luận và thực tiễn là một nguyên tắc căn bản của chủ nghĩa Mác - Lênin” [04]. Cho nên, giáo viên phải

NGHIÊN CỨU – TRAO ĐỔI

đảm bảo tính khoa học khi đưa các yếu tố thực tiễn vào bài giảng. Trong bài giảng, giáo viên cần xác định được nội dung nào cần thiết phải liên hệ thực tiễn. Như vậy, yếu tố thực tiễn đưa vào bài giảng phải có tính điển hình, tính thời sự cao, đang được xã hội quan tâm nhiều, có xuất xứ rõ ràng và đảm bảo tính trung thực, phù hợp nội dung lý luận đang cần được phân tích chứng minh, để người học thấy được mối liên hệ giữa lý luận và thực tiễn.

Năm là, giáo viên cần coi trọng và tăng cường thực hiện thảo luận các đề tài có liên hệ thực tiễn. Giáo viên có thể gợi mở để người học có thể liên hệ thực tiễn của địa phương, đất nước hay bản thân để làm sáng tỏ lý luận được nghiên cứu. Tổ chức tốt việc thảo luận sẽ làm cho người học phải đọc tài liệu, nghiên cứu, chuẩn bị, giúp cho họ nắm vững được lý luận và vận dụng vào thực tiễn được tốt, có hiệu quả, hướng người học vào việc trao đổi, tranh luận, phân tích, giải quyết các vấn đề trong thực tiễn công tác và cuộc sống, tổ chức hướng dẫn làm các bài tập tình huống, v.v. Ngoài ra, tùy theo tình hình thực tế của từng chuyên đề trong môn học mà giáo viên nên giao cho học viên viết các bài thu hoạch hoặc làm các tiểu luận, v.v.

Sáu là, bên cạnh ý thức rèn luyện và học tập phong cách dạy học Hồ Chí Minh của giáo viên, cũng cần nhìn nhận vai trò của các trường Chính trị tỉnh, thành phố trong Khu vực. Nâng cao chất lượng công tác giảng dạy Tư tưởng Hồ Chí Minh ở các trường Chính trị là nhằm xây dựng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên trước hết là cán bộ lãnh đạo, quản lý cơ sở ở ĐBSCL có ý thức học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, *phong cách Hồ Chí Minh*. Điều này rất quan trọng bởi vì, kết quả hoạt động của hệ thống chính trị tại các địa phương trong Khu vực phụ thuộc vào chất lượng của đội ngũ cán bộ, đảng viên cơ sở ở các địa phương đó. Thực tế đã chỉ ra rằng, công tác dạy và học lý luận chính trị nói chung, công tác dạy và học Tư tưởng Hồ Chí Minh nói riêng đã tham gia và tác động vào tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội; nó không chỉ là nguồn lực của xã hội mà còn là yếu tố tạo nên các thành tựu kinh tế - xã hội một khi công tác này được các trường Chính trị tổ chức có hiệu quả; cán bộ, đảng viên sẽ học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh qua đó, góp phần đưa chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước vào thực tiễn sinh động^[05]. Ngược lại, nếu chất lượng giảng dạy Tư tưởng Hồ Chí Minh của ta không tốt, cán bộ đảng viên thiếu rèn luyện không thấm nhuần tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh mà sa vào chủ nghĩa cá nhân, lợi ích nhóm, chạy theo bệnh thành tích thì không thể tránh khỏi những sai lầm, khuyết điểm trong việc thực hiện nhiệm vụ chính trị ở các cơ quan, đơn vị của các địa phương.

Tóm lại, Tư tưởng Hồ Chí Minh là một di sản quý báu mà Chủ tịch Hồ Chí Minh để lại cho toàn thể dân tộc Việt Nam, là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam cho hành động của Đảng ta hiện nay. Vì vậy, không ngừng nâng cao chất lượng giảng dạy môn học Tư tưởng Hồ Chí Minh trong hệ thống các trường Chính trị tỉnh, thành phố ở ĐBSCL là một yêu cầu cần thiết để tư tưởng Hồ Chí Minh thực sự lan tỏa trong toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta. Cũng là một nhiệm vụ thiết thực để góp phần đấu tranh bảo vệ nền tảng, tư tưởng của Đảng ta hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

[01]. Ban Bí thư Trung ương Đảng (khóa X). Quyết định 184-QĐ/TW ngày 03-9-2008 về chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy của trường chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, Hà Nội, tr 6.

[02]. Ban Tuyên giáo Trung ương (2007), *Tài liệu học tập các nghị quyết Hội nghị lần thứ 5 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X (Dành cho cán bộ, đảng viên ở cơ sở)*, Nhà Xuất bản Chính Trị Quốc Gia, Hà Nội, tr 14.

[03]. Ban Tuyên giáo Trung ương (2018), *“Xây dựng phong cách, tác phong công tác của người đứng đầu, của cán bộ, đảng viên trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh (Tài liệu sinh hoạt chi bộ, đoàn thể, cơ quan, đơn vị năm 2018)”*, Nxb Chính trị Quốc gia Sự Thật, Hà Nội, tr 9-10.

[04]. Hồ Chí Minh toàn tập, Nxb.Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1995, tập 8, tr 496-497.

NGHIÊN CỨU – TRAO ĐỔI

[05]. Ban Tuyên giáo Trung ương (2007), *Tài liệu học tập các nghị quyết Hội nghị lần thứ 5 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá X (Dành cho cán bộ, đảng viên ở cơ sở)*, Nhà Xuất bản Chính Trị Quốc Gia, Hà Nội, tr 14.